

Pargas
Parainen

Paraisten kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet

Paraisten kaupunki

Kaupunginhallitus 20.1.2025
Kaupunginvaltuusto xx.x.2025

Sisällysluettelo

1. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan lähtökohta.....	3
2. Rahoitustoiminta.....	4
2.1. Rahoitustoiminnan yleiset periaatteet.....	4
2.2. Ottolainaus.....	4
2.2.1. Ottolainauksen yleiset periaatteet.....	4
2.2.2. Rahoitusvaihtoehdot.....	4
2.2.3. Ottolainauksen riskit ja rahoitusriskien hallinta	5
2.2.4. Kaupungin menetelmät rahoitusriskien hallintaan	6
2.3. Antolainaus ja takaukset.....	7
2.4. Raportointi rahoitustoiminnasta ja rahoitusriskien hallinnasta.....	8
3. Sijoitustoiminta	9
3.1. Sijoitusten perusteet.....	9
3.2. Sijoitustuotteet, joita voidaan käyttää.....	9
3.3. Toimialasijoituksia koskevat periaatteet.....	10
3.4. Kassavarojen sijoittamista koskevat periaatteet	11
3.5. Toimeksiantojen varat	12
3.6. Sijoitusriskit ja niiden hallinta	12
3.7. Asiantuntijapalvelujen käyttäminen	13
3.8. Sijoitustoiminnan seuranta ja raportointi	13
4. Konsernirahoitus.....	14
5. Voimaantulo	14

1. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan lähtökohta

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää rahoitus- ja sijoitustoiminnan linjauksista ja päättää rahoitus- ja sijoitustoiminnasta. Päätösvalta kohdistuu kaupungin koko omaisuuteen ja varallisuusmassaan. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kaupungin varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Valtuuston on otettava selkeä kanta siihen, millaiseen toimintaan kaupunki omistajana ja sijoittajana osallistuu, sekä sen valvontaan, että kaupungin pääoma on tehokkaassa käytössä, mikä tukee kaupungin tavoitteita ja strategiaa.

Valtuusto päättää myös sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta (esim. tytäryhtiöt).

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan ensisijaisena tehtävänä on tukea Paraisten kaupungin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on turvata kaupungin vakavaraisuus kaikissa markkinatilanteissa.

Sijoitustoiminta jakautuu kaupungin teollisuuteen liittyviin sijoituksiin ja kassavarojen sijoittamiseen. Kaupungilla voi olla lisäksi toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahastoja. Teolliset sijoitukset ovat osake- tai velkarahoitteisia sijoituksia, joilla huolehditaan kaupungin tehtävistä tai joiden toiminta on tarkoitettu tukemaan kaupungin toimintaa.

Rahoitus- ja sijoitustoiminnassa on tärkeää tunnistaa kaupungin riskit ja määrittää riskirajat. Rahoitus- ja sijoituspolitiikkaa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon talouden tasapaino, rahoituksen optimointi ja markkinoiden vaikutus. Toteutettujen rahoitus- ja sijoitustoimenpiteiden seurannan ja valvonnan tulee olla suunnitelmallista ja tehokasta.

2. Rahoitustoiminta

2.1. Rahoitustoiminnan yleiset periaatteet

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kaupungin rahoituksen hankintaa ja siihen liittyvää rahoitusriskien hallintaa sekä rahoituksen tai takausten myöntämistä. Kaupungin toimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät rahoitusperiaatteet ja talousarvio.

Kaupungin tulolähteitä ovat verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja velkarahoitus (lainarahoitus). Tuloilla katetaan kaupungin käyttömenot, investoinnit, lainojen takaisinmaksu ja lainanhoitokulut. Tavoitteena on, että lainarahoitusta käytetään vain kaupungin elinvoimaa ja taloutta tukevien sijoitusten rahoittamiseen.

Rahoitustoiminnan ensisijaisena tehtävänä on tukea Paraisten kaupunkikonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on palvelutuotannon ja investointien edellyttämän rahoituksen turvaaminen, rahoituskustannusten minimointi ja vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien hallinta.

Paraisten kaupungin hallintosäännön (valtuusto 2.12.2024) luvun 12 §:n 116 mukaan kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen sekä rahastojen perustaminen ja purkaminen. Hallintosäännön §:n 116 mukaan valtuusto päättää myös lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista sekä vahvistaa lyhytaikaisten lainojen enimmäissumman (esim. kuntatodistukset).

2.2. Ottolainaus

2.2.1. Ottolainauksen yleiset periaatteet

Ottolainaus voidaan jakaa lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen rahoitukseen. Lyhytaikainen rahoitus käsittää alle vuoden pituiset lainat, kaikki tätä pidemmät lainat ovat pitkäaikaisia. Lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta tasapainottamalla turvataan kaupungin rahoitus ja vakavaraisuus muuttuvissa olosuhteissa.

Lainojen sitominen pitkään maturiteettiin (laina-aikaan) ja kiinteisiin korkoihin vähentää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista, mutta samalla se vähentää myös mahdollisuuksia hyötyä matalista tai laskevista markkinakoroista. Lyhyisiin laina-aikoihin ja vaihtuviin korkoihin sitoutuminen lisää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista ja kasvattaa korko- ja jälleenrahoitusriskiä, mutta parantaa samalla mahdollisuuksia hyötyä laskevista tai matalista koroista.

2.2.2. Rahoitusvaihtoehdot

Lyhytaikaisia rahoitusinstrumentteja ovat kuntatodistukset, luottolimiitit ja konsernitili. Kuntatodistuksia käytetään ensisijaisesti lyhytaikaiseen velkarahoitukseen, kuitenkin pääsääntöisesti enintään 60 prosenttiin asti lainasalkun kokonaissummasta. Pitkäaikaisia rahoitusinstrumentteja ovat velkakirjat, obligaatiolainat (joukkovelkakirjat) ja leasingrahoitus.

Rahoitustoiminta jaetaan alla olevan jaon mukaisesti lyhytaikaiseen (alle yhden vuoden) ja pitkäaikaiseen (yli yhden vuoden) rahoitukseen.

Lyhytaikainen rahoitus

- konsernitili
- kuntatodistukset (lyhytaikaiset obligaatiolainat)
- pankkien luottolimiitit

Pitkäaikainen rahoitus

- velkakirjat
- obligaatiolainat (joukkovelkakirjat)
- leasingrahoitus

Tarkoituksena on käyttää ympäristöystävällisiin investointeihin tarkoitettua vihreää rahoitusta mahdollisuuksien mukaan silloin, kun kaupungin investoinnit täyttävät sen käytön edellytykset ja rahoitusehdot ovat kilpailukykyiset. Vihreää rahoitusta voi hakea investointihankkeeseen, jolla on selviä ja mitattavissa olevia ympäristöä hyödyttäviä vaikutuksia.

Kaupungin ottolainaus ja rahoitus toteutetaan vain euromääräisinä. Ottolainaus vieraassa valuutassa on kielletty. Kaupunki panttaa omaisuutta ottolainauksista varten vain poikkeustapauksissa.

2.2.3. Ottolainauksen riskit ja rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskit liittyvät pääoman hintaan (korkoriski), lainsäädännön ja markkinatilanteen muutoksiin (saatavuusriski) ja erääntyvien lainojen jälleenerahoittamiseen (jälleenerahoitusriski).

Korkoriski muodostuu pääoman hinnasta (korosta) ja riskipreemiosta eli lainamarginaalista. Pääoman kokonaishintaan vaikuttavat merkittävästi kaupungin luottokelpoisuus ja rahoitusasema, yleinen taloustilanne, rahoitusmarkkinatilanne ja rahoitusmarkkinoiden toimintakyky. Korkoriski syntyy ja realisoituu, kun markkinakorkojen ja korkomarginaalien muutokset vaikuttavat kaupungin rahoituskuluihin.

Saatavuusriski aiheutuu suhdanne- ja markkinatilanteesta johtuvista rahoitusmarkkinoiden vaihteluista. Saatavuusriski syntyy, kun pitkäaikaisen rahoituksen hinta nousee ja pääoman saatavuus heikkenee.

Jälleenerahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on jälleenerahoitettava velkapääomalla. Jälleenerahoitusriski sisältää korko- ja saatavuusriskit. Jälleenerahoitusriski toteutuu esimerkiksi tilanteissa, joissa sijoituksen juoksuaika on pitempi kuin laina-aika tai jälleenerahoitettava laina on bullet-laina eli se maksetaan kokonaisuudessaan takaisin eräpäivänä. Tavanomaisissa markkinaolosuhteissa lyhytaikaisen pääoman hinta on edullisempi kuin pitkäaikaisen rahoituksen hinta. Lyhytaikaiseen pääomaan sisältyy suurempi jälleenerahoitusriski.

Rahoitusriskejä pienennetään monipuolistamalla rahoitusta, esimerkiksi laina-ajan (maturiteetti), takaisinmaksutavan, rahoituslähteen ja korkosidonnaisuuden osalta. Rahoitusriskien hallinta on tasapainoilua lainarahoituksen hinnan ja riskin välillä. Myös luottokelpoisuus on tärkeää rahoitusriskeiltä suojaumisessa.

Korkoriskiä hallitaan monipuolistamalla lainasalkkua kiinteäkorkoisilla ja vaihtuvakorkoisilla lainoilla, maturiteettijakaumalla ja korkosuojauksilla. Korkosuojauksia voidaan käyttää korkojen nousun negatiivisten vaikutusten korjaamiseen tai poistamiseen. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan muuttaa kiinteäkorkoiseksi koronvaihtosopimuksella, mikä parantaa korkokustannusten ennakoitavuutta. Suojaussopimus on erillinen sopimus, jolla suojataan yhtä tai useampaa lainaa tai lainasalkun tiettyä osaa. Myös tulevat lainatarpeet voidaan suojata etukäteen.

Saatavuusriskiä hallitaan käyttämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä. Jälleenrahoitusriskiä ja likviditeettiriskiä hallitaan kassasuunnittelulla, hajauttamalla ja laina-aikoja pidentämällä. Pitkät laina-ajat lisäävät kassavirtojen ennakoitavuutta, mutta nostavat kustannuksia pidemmällä aikavälillä. Optimaalinen rahoitus rakentuu lyhytaikaisesta ja pitkäaikaisesta rahoituksesta.

Rahoitusriskin hallinnassa keskeistä on investointitason mitoittaminen kaupungin tulorahoitusta vastaavaksi ja kaupungin velkaantumisasteen rajoittaminen.

Jälleenrahoitusriski on aina olemassa, eikä sitä ole taloudellisesti kannattavaa eliminoida kokonaan. Jälleenrahoitusriski pidetään sellaisella tasolla, joka pystytään hallitsemaan.

2.2.4. Kaupungin menetelmät rahoitusriskien hallintaan

Tavoitteena on jakaa lainat lyhyt- ja pitkäaikaisiin lainoihin siten, että koron ollessa matala pyritään lainojen pidempään maturiteettiin (keskimääräinen maturiteetti) ja koron ollessa korkea lainojen lyhyempään juoksu-aikaan.

Yleisesti ottaen kaupungin tavoitteena on hankkia pitkäaikaista rahoitusta, koska kaupungin sijoitukset ovat pitkäaikaisia. Lainat voidaan maksaa takaisin tasalyhenteisesti tai bullet-periaatteella. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen lyhennykset ja eräpäivät ajallisesti tasaisesti.

Kaupunki hankkii pitkäaikaista velkapääomaa ensisijaisesti velkakirjoilla. Leasingrahoitusta käytetään pääasiassa irtaimen omaisuuden ostamiseen. Investointien leasingrahoitusta voidaan käyttää, kun sen käyttö rahoitusmuotona on perusteltua. Leasingrahoituksen käytöstä päätetään investoinnin hankesuunnitelman yhteydessä.

Suojausaste osoittaa, kuinka suuri osuus lainasalkusta on sidottu kiinteään korkoon. Kiinteäkorkoiset lainat ja korkosuojaukset muodostavat kiinteään koron osuuden kokonaislainasalkusta. Lainat katsotaan suojatuiksi, jos ne on sidottu kiinteään korkoon tai jos vaihtuvakorkoinen laina on muunnettu kiinteäkorkoiseksi lainaksi, joka on korkosuojattu (johdannaisinstrumentit).

Markkinakorkojen korkoriskin pienentämiseksi Paraisten kaupunki voi käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optiosopimuksia (esim. korkokatto, korkokäytävä). Strukturoituja johdannaisopimuksia ei tule käyttää (esim. koronvaihtosopimusten ja korko-optioiden yhdistelmät, inflaatioon linkittyvät koronvaihtosopimukset jne.). Korkosuojaukset tulee kilpailuttaa, erityisesti jos olemassa olevia korkosuojauksia muokataan. Voidakseen tehdä korkosuojauksia kaupungin tulee tehdä sopimus kaikkien niiden pankkien kanssa, jotka tarjoavat tähän mahdollisuuden.

Korkosuojausten käyttö ja laatiminen perustuvat pankkien ja rahoituslaitosten kanssa tehtyihin johdannaisyleissopimuksiin, jotka valtuusto on hyväksynyt. Korkosuojauksessa ja lainasalkun suojausasteen laskennassa otetaan huomioon myös projisoitu (tuleva) lainasalkku. Markkinatilanteesta riippuen myös tulevat rahoitustarpeet ja bullet-lainojen jälleenrahoitus voidaan suojata etukäteen tulevaisuudessa voimaan tulevilla korkosuojaussopimuksilla eli ns. forward start -korkosuojauksilla. Korkosuojauksia laadittaessa vastapuolena tulee olla kotimainen tai ulkomainen pankki/rahoituslaitos, jolla on hyvä luottokelpoisuus.

On hyväksyttävää, että kaupungin on ajoittain maksettava markkinakorkoa korkeampaa korkoa ja että lainasalkun keskimääräinen korko nousee, kun tulevaisuuteen varaudutaan korkosuojauksella.

Paraisten kaupungin nykyisen lainasalkun suojausasteen tulee yleisesti olla 30 prosentin ja 85 prosentin välillä. Korkojen ollessa matalat suojausaste voidaan nostaa jopa 100 prosenttiin. Ennustettu lainasalkku (talousarviokausi ja enintään 10 vuotta eteenpäin) voidaan suojata enintään 75 prosenttiin asti. Nykyiseen suojausasteeseen vaikuttavat korkonäkymät ja korkomarkkinoiden tilanne. Suojausastetta voidaan tarkistaa korkomarkkinatilanteen mukaan.

2.3. Antolainaus ja takaukset

Lainoja ja takauksia myönnettäessä noudatetaan kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kaupungin myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kaupungin kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kaupunki ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.

Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Takauksia ja lainoja myönnettäessä on otettava huomioon kuntalain ja EU:n valtioneuvoston asetusten (107 ja 108 artikla) vaikutukset. Lainojen ja takausten myöntämistä harkitaan aina tapauskohtaisesti.

Kaupunki voi myöntää konserniyrityksille (kaupunkikonserniyhtiöille) oman pääoman ehtoista rahoitusta. Mahdollisia rahoitusinstrumentteja ovat kaikki asiaa koskevassa lainsäädännössä sallitut instrumentit, kuten esimerkiksi osakepääoman ja peruspääoman merkintä ja lisäys, sijoitus vapaan pääoman rahastoon, pääomalainat ja vaihtovelkakirjat.

Myöntäessään lainaa kaupunki vaatii realistista vastavakuutta ja asettaa lainalle markkinaehtoiset lainaehdot, mukaan lukien lainan korko. Kaupunki perii lainasta normaalin markkinaehtoisesta koron, joka vastaa vähintään kaupungin itse lainanotosta maksamaa korkoa.

Alustavasti vastavakuuden määrä on $1,3 \cdot$ lainapääoma tai vakuus, ja vuosittaisen takausprovision indikaatiivinen määrä on 0,3–0,5 prosenttia rahoituskohteesta riippuen. Vakuuden ja vastavakuuden määrä ja vuotuinen takausprovisio määritellään takauksen myöntämistä koskevan päätöksen yhteydessä.

Kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan tytäryhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta annettava takaus voi olla enintään 80 prosenttia takauksen kohteena olevan lainan pääomasta. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen. Jos konserniyhtiöllä, jolle on myönnetty takaus, on vähemmistöosakkaita, niiden tulee kattaa oma osuutensa riskistä vastavakuudella tai muulla hyväksyttävällä vakuudella.

Lainojen ja takausten myöntämisestä päättää kaupunginvaltuusto.

2.4. Raportointi rahoitustoiminnasta ja rahoitusriskien hallinnasta

Rahoitustoiminnasta raportoidaan kaupunginhallitukselle puolivuositain ja rahoitusriskien hallinnasta puolivuositain. Kattavampi selvitys rahoitustoiminnasta ja rahoitusriskien hallinnasta annetaan valtuustolle kerran vuodessa tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen. Valtuustolle annettavassa laajemmassa selvityksessä informoidaan kaupunkikonsernin rahoitustoiminnan ja rahoitusriskien hallinnan periaatteiden toteutumisesta. Lisäksi siinä kerrotaan tulevista rahoitustoimenpiteistä sekä annetaan katsaus rahoitusmarkkinoiden tilanteesta.

Raportointiin sisältyvät ainakin seuraavat asiat:

- lainarahoitus kokonaisuudessaan (lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen rahoituksen jakauma)
- lainasalkun keskimääräinen korko
- lainasalkun suojausaste – nykytilanne ja mahdollisuuksien mukaan myös ennustettu suojausaste
- konserniyhtiöille myönnettyt lainat
- rahoituskustannusten toteuma (ennusteen vs. toteuman vertailu) tilinpäätöksen yhteydessä

3. Sijoitustoiminta

3.1. Sijoitusten perusteet

Kaupungin sijoitustoiminta jakautuu kaupungin teollisuuteen liittyviin sijoituksiin ja kassavarojen sijoittamiseen. Kaupungilla voi olla myös toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahastoja.

Kaupungin teollisuuteen liittyvillä sijoituksilla tarkoitetaan sijoituksia toimialoihin, jotka edistävät kaupungin erilaisia tavoitteita, kuten palvelutuotantoa, talousrakenteen muutosta ja työllisyyden turvaamista kaupungissa. Sijoituksia voidaan tehdä omalla pääomalla tai velkarahoituksella. Katso myös luku 3.3. Ylijäämävarojen ja kassaylijäämän sijoittamisella tarkoitetaan kassavarojen sijoittamista.

Kaupungin sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti kannattavaa. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää investoinnin tai sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Investointien ja sijoitusten tuoton tulee myös kattaa niiden hoitamisesta aiheutuvat kulut. Valtuusto päättää investointien ja sijoitusten tuottotavoitteet, jotka perustuvat markkinoilla vallitseviin tuotto-odotuksiin.

Tavoiteltu varojen pitkän aikavälin vuotuinen tuottovaatimus:

Rahamarkkinasijoitukset 3 %

Obligaatiot, joukkovelkakirjat 4,5–6 %

Osakesijoitukset 10 %

Sijoitustoiminta on pitkäjänteistä työtä, jota tulee hoitaa suunnitelmallisesti ja siten, että maksuvalmius turvataan. Sijoitustoiminnan riskit tulee kartoittaa ja minimoida ja niiltä tulee pyrkiä suojautumaan ennakolta. Sijoitusten (finanssisijoitusten) rahoittaminen lainanotolla ei ole sallittua.

Taloudellisten tavoitteiden lisäksi kaupungin sijoitustoiminnassa tulee ottaa huomioon julkishallinnolle asetetut sosiaaliset velvoitteet ja odotukset sekä hyväksytyt toimintaperiaatteet. Sijoituskohteen toimiala tai toimintamenetelmät eivät saa olla ristiriidassa kaupungin tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa.

Kaupungin sijoitustoiminnassa tulee ottaa huomioon vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet. Tämä tarkoittaa erityisesti ympäristöön, sosiaalisiin asioihin ja yhtiöiden hallintotapaan liittyvien tekijöiden huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä, kumppaneita valittaessa ja vastuullisuutta edistettäessä.

Kaupungin sijoitustoiminnasta tulee tehdä hankinta ja kilpailutus sen ollessa mahdollista. Tämä koskee sekä sijoituskohteiden että sijoituspalvelujen hankintaa.

3.2. Sijoitustuotteet, joita voidaan käyttää

Sijoitustoiminnan tavoitteisiin ja sijoitustoiminnassa käytettäviin omaisuuslajeihin ja niiden allokontiin vaikuttaa sijoitettavien varojen luonne.

Sijoitukset voidaan jakaa kolmeen omaisuuslajiin: korkosijoituksiin, osakesijoituksiin ja muihin sijoituksiin. Muihin sijoituksiin luetaan perinteisten listattujen korko- ja osakesijoitusten

ulkopuolelle jäävät sijoitukset, kuten esimerkiksi kiinteistöihin, infrastruktuuriin, raaka-aineisiin tai listaamattomiin osake- ja korkosijoituksiin sijoittavat rahastot.

Sijoitusten allokoinnilla (omaisuuslajijakaumalla) voidaan ohjata odotettavissa olevaa tuottoa, hallita riskitasoa ja hyödyntää markkinatilannetta. Sijoituksille voidaan määrittää omaisuuslajeittain ns. perusjakauman mukainen osuus ja vaihteluväli, mikä antaa mahdollisuuden mukauttaa jakaumaa erilaisissa markkinatilanteissa.

Sijoitusinstrumentit, joita kaupunki voi käyttää, ovat:

1. Korkosijoitukset joko suorina sijoituksina tai rahastojen kautta
 tili ja määräaikaistalletukset
 rahamarkkinatalletukset
 Suomen valtion ja muiden EMU-alueen maiden liikkeeseen laskemat euromääräiset valtionobligaatiot
 eurooppalaisten yritysten liikkeeseen laskemat obligaatiot ja joukkovelkakirjat (investment grade ja high yield)

2. Osakesijoitukset
 pörssilistattuihin osakkeisiin ja pörssilistattuihin rahastoihin sijoittavat sijoitusrahastot
 pörssilistatut osakkeet

3. Muut sijoitukset, kuten rahastosijoitukset tai voitto-osuusrakenteiset
 raaka-aineet
 kiinteistöt
 metsä
 infrastruktuurisijoitukset
 pääomasijoitukset (private equity)

Kaupunki ei tee suoria valuuttasijoituksia eikä suoria sijoituksia johdannaisopimuksiin (valuutta, korko, raaka-aine). Sijoitusrahastot, joihin kaupunki sijoittaa, voivat ja saavat sijoittaa johdannaisiin sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti.

Sijoitussalkun sisällön perusjakauma ja vaihteluväli määritellään seuraavasti:

Omaisuus	Perusjakauma	Vaihteluväli
Korkosijoitukset	50 %	30–70 %
Osakesijoitukset	30 %	10–50 %
Muut	20 %	10–30 %

3.3. Toimialasijoituksia koskevat periaatteet

Talousarviossa päätetään vuosittain toimialasijoituksista. Valtuusto voi tehdä yksittäisiä sijoituspäätöksiä. Paraisten kaupunki voi tehdä vain sellaisia toimialasijoituksia, jotka tukevat kaupungin tehtäviä ja tavoitteita.

Toimialasijoituksissa kaupungin tulee varmistaa, että sijoitettu pääoma turvataan ja että kaupungilla on suhteessa sijoittamaansa pääomaan riittävästi vaikutusvaltaa ja -mahdollisuuksia yrityksissä, joihin se on päättänyt sijoittaa, esimerkiksi valvonnan ja päätösvallan suhteen. Sijoituksia voidaan tehdä lainojen ja pääomasijoitusten kautta. Toimialasijoituksia voidaan tehdä myös ottolainauksen kautta.

Toimialasijoituksia koskevia periaatteita sovelletaan myös kaupungin antolainaukseen. Päätökset toimialasijoituksista edellyttävät, että talousarviossa on käytettävissä määrärahoja tarkoitusta varten.

Ennen päätösten tekemistä toimialasijoituksista tulee tehdä riskiarviointi, jossa selvennetään ja arvioidaan ainakin seuraavat asiat:

- Yrityksen liiketoimintaedellytykset
- Yrityksen ja mahdollisten sopimuskumppaneiden taloudellinen ja rahoituksellinen asema sekä toiminnallinen tausta
- Toimialasijoituksen riskien ja mahdollisuuksien arviointi
- Kaupungin sijoituksen kokonaismäärä yhtiön perustamisen ja osakkeiden ostamisen yhteydessä
- Muiden osakkaiden lisäsijoitukset toiminnan laajentamisen yhteydessä
- Kaupungin etujen turvaaminen osakesopimuksella

Pääoman tuottotavoitteet määritellään sijoituspäätöksen yhteydessä.

3.4. Kassavarojen sijoittamista koskevat periaatteet

Kassavarojen hallinnan lähtökohtana on maksuvalmiuden pitäminen hyvänä ja riittävänä niin, että kaupunki kykenee suoriutumaan lyhytaikaisista velvoitteistaan, kuten esimerkiksi kassasta tehtävistä maksuista ja lainojen lyhennyksistä. Jatkuvan maksuliikenteen hoitamiseen tarkoitettut kassavarat eivät kuulu sijoitettaviin varoihin.

Kassavaroja, joita ei ole sidottu maksuliikenteen hoitamiseen tai maksuvalmiuden turvaamiseen, voidaan sijoittaa. Kassavaroilla tarkoitetaan maksuliikennevaroja ja kassaylijäämää. Maksuliikennevarat ovat pankin käyttötileillä.

Perusmaksuvalmiuden ylläpitäminen edellyttää vähintään 10–20 päivän kassaa. Suuret sijoitukset ja maksut edellyttävät joskus suurempaa kassaa.

Kassaylijäämä voidaan jakaa sijoitusajan perusteella lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen kassaylijäämään. Lyhytaikaisia kassaylijäämiä voidaan hoitaa juoksuajaltaan enintään vuoden pituisilla sijoituksilla. Lyhytaikaisen kassaylijäämän ensisijaisena tarkoituksena on turvata maksuvalmius paremmalla tuotolla. Lyhytaikaisen kassaylijäämän hoitoon soveltuvia sijoitusinstrumentteja ovat sijoitukset, joiden arvonvaihtelu on vähäistä ja likviditeetti hyvä. Kyseeseen voivat tulla muun muassa määräaikaistalletukset, rahoituslaitosten sijoitustodistukset, kuntien ja rahoituslaitosten liikkeeseen laskemat kuntatodistukset sekä lyhyen koron sijoitusrahastot (Euribor).

Lyhytaikaisen kassaylijäämän sijoittaminen osakkeisiin tai osakepohjaisiin instrumentteihin ei ole sallittua. Kassaylijäämää sijoitettaessa tulee ottaa huomioon sijoitusten riittävä hajauttaminen.

Pitkäaikaista kassaylijäämää ovat juoksuajaltaan vähintään vuoden mittaiset sijoitukset. Pitkäaikaisia sijoituksia ovat muun muassa joukkovelkakirjat, sijoitusrahastot ja määräaikaistalletukset. Osakepohjaisia sijoitusinstrumentteja ovat pörssilistatut osakkeet, osakerahastot ja sekarahastot. Pitkäaikaisille sijoituksille tulee tavoitella tuottoa, joka ylittää kaupungin vieraasta pääomasta eli lainanotosta maksaman keskikoron. Vaihtoehtoisesti kaupunki voisi käyttää kassaylijäämää lainojen lyhentämiseen ja siten lainakannan pienentämiseen.

Kassaylijäämän sijoittamista tulee tehdä hankinta ja kilpailutus sen ollessa mahdollista.

Maksuvalmiustarpeen ylittävää kassaylijäämää käytetään kaupungissa pääasiassa velkaantumisen vähentämiseen tai investointien rahoittamiseen kassaylijäämällä lainanoton sijaan.

3.5. Toimeksiantojen varat

Kaupungin omistukseen tai hallintaan toimeksiannon perusteella tulleet varat, kuten esimerkiksi lahjoitukset tai lahjoitusrahastot, voivat olla arvopapereita, käteisvaroja tai pankkisaamisia.

Toimeksiantojen varojen käyttö ja sijoitusperiaatteet määräytyvät ensisijaisesti lahjakirjan, testamentin tai rahastojen sääntöjen tai muun käyttötarkoituksen perusteella. Rahastojen säännöistä päättää kaupunginhallitus.

Yleisperiaatteena on, että lahjoitusrahastojen varat säilytetään alhaisella riskillä sijoitettuna tai rahaston omilla rahatileillä siten, että ne ovat käytettävissä rahaston sääntöjen edellyttämällä tavalla. Lahjoitusrahastojen varoja sijoitetaan hajautetusti lyhyt- tai pitkäaikaisiin sijoitusinstrumentteihin kassaylijäämän sijoittamista koskevien linjausten tapaan. Lahjoituksena saadut varat voivat olla myös suoria osakesijoituksia. Sijoituksista saatava tuotto liitetään lahjoitusrahaston pääomaan.

Kaupungin lahjoituksena saamille maksuliikennetileillä oleville varoille ei makseta korkoa.

3.6. Sijoitusriskit ja niiden hallinta

Sijoitustoimintaan liittyviin riskeihin tulee varautua etukäteen. Sijoituksiin liittyviä riskejä voidaan pienentää varojen hajauttamisella omaisuuslajien välillä ja niiden sisällä. Riskin suuruuteen vaikuttavat esimerkiksi eri sijoituskohteiden riippuvuussuhteet, luottokelpoisuus, sijoitusten maantieteellinen hajautus, likviditeetti ja sijoitusten ajallinen hajautus.

Riskit voidaan jakaa likviditeetti-, luotto- ja markkinariskeihin. Markkinariskit voidaan jakaa edelleen korkoriskiin, osakesijoitusten hintariskiin, raaka-aineriskiin ja valuuttariskiin.

Maksuvalmiusriski tarkoittaa, että kaupungin rahavarat eivät riitä kassasta tehtävistä maksuista selviytymiseen. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassasuunnittelulla ja riittävän suurilla ja likvideillä kassavaroilla. Riittävien likvidien varojen lisäksi maksuvalmiutta turvataan kuntatodistusohjelmalla ja konsernitilillä. Maksuvalmiusriskiä alennetaan hajauttamalla sijoitukset määräaikaisiin ja jälkimarkkinakelpoisiin (pörssi) sijoituksiin.

Luotto- ja vastapuoliriski tarkoittaa kaupungille riskiä, jonka realisoituessa kaupunki ei saa takaisin sijoittamaansa pääomaa tai sen korkoa. Luotto- ja vastapuoliriski tulee ottaa huomioon sijoituksen tuottovaatimusta asetettaessa. Kaupunki minimoi sijoitustensa luottoriskiä tekemällä korkosijoituksia riittävän luottokelpoisuuden omaaviin kohteisiin tai rajaamalla tietyn riskiluokan sijoitusten osuutta (esim. suurituottoiset yrityslainat) ja hajauttamalla sijoitukset sekä ajallisesti että määrällisesti riittävässä laajuudessa.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten aiheuttamaa epävarmuutta sijoituksen tuotossa (korkoriski) tai arvossa (hintariski). Korkoriskiä hallitaan investoimalla kiinteäkorkoisiin tai pitkän maturiteetin sijoituksiin. Toisaalta korkoriskiä hallitaan tekemällä lyhytaikaisia sijoituksia.

Omaisuuslajikohtaista riskiä hallitaan hajauttamalla sijoitukset korko- ja osakesijoituksiin, jotka poikkeavat toisistaan korko- ja hintariskin suhteen.

Arvopaperisijoituksen hintariskin suuruutta voidaan mitata volatilitetillä eli keskihajonnalla. Mitä suurempi volatilitetti on, sitä suurempi on sijoituksen tulevaan tuottoon liittyvä epävarmuus. Tästä syystä osakesijoitusten osuus allokoinnista (salkku) on rajallinen. Osakesalkun hintariskiä voidaan pienentää riittäväällä hajauttamisella eri toimialoille ja maantieteellisesti. Sijoittamalla osakerahastoon osakesijoituksiin liittyvä hintariski pienenee jo itsessään.

Valuuttakurssiriski syntyy, kun sijoitukset ovat muun valuutan kuin euron määräisiä. Valuuttakurssiriskiä voidaan hallita rajaamalla muiden valuuttojen määräisten kuin euromääräisten sijoitusten osuutta. Lisäksi voidaan valita valuuttakurssiriskiltä suojattuja sijoitusinstrumentteja. Paraisten kaupungin ei tule valita sijoituksia, joihin voi liittyä valuuttakurssiriski, muuten kuin poikkeuksellisissa olosuhteissa.

3.7. Asiantuntijapalvelujen käyttäminen

Jos kaupunki harjoittaa sijoitustoimintaa, voidaan käyttää varainhoitajan palveluja. Kaupunki voi antaa rahavarojen hoidon yhden tai useamman varainhoitajan tehtäväksi. Kaupunki voi myös tehdä erillisiä rahastosijoituksia. Varainhoitopalvelut voidaan ja tulee kilpailuttaa.

Kaupunki edellyttää varainhoitajilta YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamista (PRI) ja vastuullisuusasioiden (ESG) liittämistä osaksi sijoitusprosessia. Varainhoitajan on noudatettava toiminnassaan valtuuston hyväksymiä sijoitustoiminnan perusteita, rahastojen sääntöjä sekä rahastoille hyväksytyä sijoitussuunnitelmaa.

3.8. Sijoitustoiminnan seuranta ja raportointi

Raportointi järjestetään siten, että kaikista sijoitetuista varoista saadaan riittävät ja ajantasaiset tiedot päätöksentekoa ja valvontaa varten. Sijoituksista tehdään yhteenveto ja annetaan selvitys kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Varainhoitajat raportoivat sijoitustoiminnasta kuukausittain, ja raportista käyvät ilmi markkina-arvot, tuotto, sijoitusten allokointi, allokoinnin muutokset, kulut ja riskitaso.

Olellaisista muutoksista annetaan selvitys valtuustolle tarvittaessa neljännesvuosiraportoinnin yhteydessä.

4. Konsernirahoitus

Kaupungin tytäryhtiöt vastaavat mahdollisuuksien mukaan rahoituksesta ja varainhoidosta. Ensisijaisia keinoja tämän toteuttamiseksi ovat riittävän kannattavuuden ylläpitäminen, tehokas riskienhallinta ja investointien järkevä rahoitus.

Kaupunki käyttää konsernitiliä, jonka käyttö edellyttää aina erillistä sopimusta konserniyhtiön kanssa. Jotta konsernitiliä voidaan hyödyntää täysimääräisesti, on tärkeää, että kaikki merkittävät konserniyhtiöt ovat edustettuina ja että rahavarat keskitetään pankkiin ja tileille, jotka konsernin omistajaohjauksella osoitetaan.

Kaupunkikonsernin rahoitusaseman puitteissa konsernin sisäinen rahoitus voidaan järjestää siten, että vältetään konsernin kannalta tarpeettomilta rahoituskuluilta.

Pitempiaikaiset rahoitusjärjestelyt tulee ratkaista tavanomaisella lainanotolla tai muilla rahoitusmuodoilla.

Tytäryhtiöiden merkittävimmät investoinnit ja rahoitus-, laina-, takaus- ja vakuusasiat valmistellaan yhteistyössä operatiivisen konsernijohdon kanssa. Yhteisillä konsernia koskevilla ohjeilla ja periaatteilla varmistetaan konsernin kokonaisedun kannalta tehokkaat ja taloudelliset ratkaisut myös rahoituksen suunnittelun ja järjestämisen näkökulmasta.

5. Voimaantulo

Nämä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet korvaavat kaupunginvaltuuston 13.11.2012 hyväksymän Paraisten kaupungin aikaisemman rahoituspolitiikka-asiankirjan ja tulevat voimaan valtuuston hyväksymisestä lukien.